Vigilance Bureau Punjab

Vigilance Bureau files first challan against contractor Gurinder Singh and engineers of Irrigation Department

(Officials favoured contractor Gurinder Singh in various projects worth more than Rs. 1,000 Cr)

Chandigarh, February 10: Punjab Vigilance Bureau has filed challan in the SAS Nagar court against contractor Gurinder Singh and retired engineers of Irrigation Department in the multi-crore Irrigation scam in which five irrigation officials and kingpin of the scam - contractor Gurinder Singh have been arrested so far. The case was registered under sections 120-B, 420, 467, 468, 471, 406, 409 of IPC and 13 (1) (d) of the Prevention of Corruption Act for causing crores of rupees loss to the state exchequer in allotment and execution of various works of Irrigation department in the state after a thorough Vigilance Enquiry.

Disclosing this here spokesperson of Vigilance Bureau (VB) said this first challan has been filed in the court to deny any benefit of default bail to Gurinder Singh, the main accused and the retired engineers who have been arrested so far. "Further investigation regarding the role of senior government functionaries and private persons and various aspects of this scam is under progress, and supplementary challans would be submitted in due course of time in the trail court", he added.

In this first challan, the VB has covered three works namely construction of Shahpur Kandi Hydel Dam work worth Rs. 100 crore, Kandi Canal (Rs. 15 crore approx) and setting-up of a small dam (Rs. 25 crore approx) near Nara village in Hoshiarpur district. To complete this multi-crore scam he added that the VB had asked the irrigation department to provide the details of 42 projects executed which were being probed by the Bureau and have received documents of 35 projects to date.

He said many irregularities have been found in the construction of canal including its cost escalation. Kandi canal including the Dam work was initiated in advance before the Shahpur Kandi Dam work was completed to favour the contractor, he added.

He said investigation has revealed many discrepancies during construction of dam and its reservoir at village Nara for agricultural purpose where accused Gurinder Singh was benefitted to the tune of about Rs. 2 crore. The accused contractor had received payment amounting to Rs. 01 crore illegally from the department and played mischief with the gram panchayats Nara while lifting the earth from the village land and did not return Rs. 80 lakh to the panchayat for this soil.

It was also part of the challan that during construction of this dam the accused contractor Gurinder Singh had illegally scrapped a small hill belonging to the state for filling purposes but received huge payments by claiming far distance for transporting soil to the construction site. In this case measurement books were also destroyed by the irrigation officials.

The spokesperson informed that during investigation it was found that the main accused Gurinder Singh was benefited running into crores by the accused government officials in connivance with each other during the previous 7-8 years. "They have allotted works with tailor made conditions at higher rates upto 27 percent above departmental rates to single bidder by flouting DNIT conditions and have caused a huge loss to the state exchequer.

During investigation it was also noticed that during the year 2006-07, annual turnover of the said contractor was only Rs. 4.74 crore and it swelled to approx. Rs.300 crores during the year 2016-17. He said the officers of irrigation department also compromised with the quality and quantity of material in the works executed by the said contractor to get more commission/illegal gratification.

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਓਰੋ ਪੈਸ ਨੋਟ

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਓਰੋ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਣ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼

(ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸੀ ਮੱਦਦ)

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਫਰਵਰੀ : ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਓਰੋ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਬਹੁ-ਕਰੋੜੀ ਸਿੰਚਾਈ ਘਪਲੇ ਸਬੰਧੀ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲਾਣ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਉਪਰੰਤ ਤਾਜ਼ੀਰਾਤੇ ਹਿੰਦ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 420, 467, 468, 471, 406, 409 ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਡੀ) ਤਹਿਤ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵੰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੁਨਾ ਲਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਓਰੋ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚਲਾਣ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਚਲਾਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਬੰਧੀ ਪੜਤਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਨੁਪੁਰਕ ਚਲਾਣ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਨਾਗਪਾਲ, ਬਜਰੰਗ ਲਾਲ ਸਿੰਗਲਾ, ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਆਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਬਿਓਰੋ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਚਲਾਣ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਕੰਡੀ ਹਾਇਡਲ ਡੈਮ, ਲਗਭਗ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਾਲੀ ਕੰਡੀ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਨਾਰਾ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਡੈਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਹੁ–ਕਰੋੜੀ ਘੁਟਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਓਰੋ ਨੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਚਲਾਏ ਗਏ 42 ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਿਓਰੋ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਬਿਓਰੋ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਸਿਰਫ 35 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਢੀ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਵੀ ਕਈ ਉਣਤਾਈਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਕੰਡੀ ਡੈਮ ਦੇ ਹਾਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਅਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਡੈਮ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਕੰਢੀ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ 'ਮੱਦਦ' ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਲਿਆ।

ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਪਿੰਡ ਨਾਰਾ ਦੇ ਡੈਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਣਤਾਈਆਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਥੋਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰੀਬ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਪਰ ਇਸ ਡੈਮ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਬਦਲੇ ਬਣਦੇ 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਚਲਾਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਾਰਾ ਵਿਖੇ ਡੈਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਹੀ ਢਾਹ ਕੇ ਡੈਮ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਲ ਭੇਜ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਪ੍ਰਾੀਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਲਿਆਕੇ ਡੈਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ (ਐਮ.ਬੀਜ਼) ਵੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਮਰਜੀ ਮੁਤਾਬਕ ਟੈਂਡਰ ਬਣਾਕੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਡੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਟੀ. ਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰੀਬ 27 ਫੀਸਦ ਵੱਧ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਈ-ਟੈਂਡਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕਈ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਮਤ ਮੁਤਾਬਿਕ 60 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਸਥਾਪਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਅਣੇਦਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਖੋਂ ਉਹਲੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ 7-8 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ 1,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇ ਲਏ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਾਲ 2006-07 ਦੌਰਾਨ 4.74 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸਾਲ 206-17 ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ।
